

дивідуалізації; результати творчої діяльності, що охороняються авторським правом. Кісельова Я.С. поділяє ОІВ на: об'єкти промислової власності (до яких відносять і засоби індивідуалізації), об'єкти авторського права, об'єкти суміжних прав [2, с.26].

На наш погляд, найбільш правомірною є класифікація Базилевича В.Д. Адже засоби індивідуалізації, об'єкти промислової власності, об'єкти авторського та суміжних прав володіють важливими родовими ознаками. Об'єкти авторського і суміжних прав належать до результатів мистецько-літературної інтелектуальної діяльності; реєстрація об'єктів авторського та суміжних прав є не обов'язковою; майнові права на зазначені об'єкти захищаються державою протягом тривалого терміну; авторське право та суміжні права поширюються лише на форму вираження твору; умовою правового захисту є оригінальність, а не новизна твору; захист надається незалежно від мистецького рівня та художньої цінності твору.

Об'єкти промислової власності належать до результатів науково-технічної інтелектуальної діяльності людини; їх реєстрація є обов'язковою; майнові права на об'єкти промислової власності захищаються державою протягом відносно короткого терміну; вони мають бути придатними до використання у промисловості або іншій галузі виробництва; поряд із засобами індивідуалізації, вони утворюють основну частину нематеріальних активів підприємств; об'єкти промислової власності можуть втілюватися у площинних чи об'ємних формах, продуктах або процесах. Нарешті, засоби індивідуалізації в прямому розумінні не належать до результатів інтелектуальної діяльності, оскільки їх вартість визначається не творчим внеском, мистецьким або технічним рівнем твору, а діловою репутацією підприємства або регіону; їх реєстрація переважно є обов'язковою; майнові права на засоби індивідуалізації захищаються державою безстроково; право інтелектуальної власності на зазначені об'єкти не передбачає виникнення немайнових прав; вони зменшують невизначеність і виконують інформаційну функцію.

До нетрадиційних ОІВ належать наукове відкриття, раціоналізаторська пропозиція, сорти рослин і породи тварин, комерційна таємниця, ноу-хау, компонування інтегральних мікросхем. На нашу думку, окремі нетрадиційні ОІВ – наукове відкриття, раціоналізаторська

пропозиція, комерційна таємниця, ноу-хау, за сукупністю ознак можуть бути виділені в окрему групу інкорпоральних (від лат. *Incorporalis* – безтілесний, нематеріальний) об'єктів. Оскільки зазначені об'єкти, на противагу компонуванням інтегральних мікросхем чи селекційним досягненням, становлять інформацію у чистому вигляді, вони можуть стосуватися будь-якої галузі діяльності, не вимагають реєстрації і не передбачають отримання жодних свідоцтв.

Підсумовуючи дослідження слід зазначити, що у процесі генезису та еволюції підходів до класифікації об'єктів інтелектуальної власності юристи-практики та науковці демонстрували різні погляди на критерії класифікації та родові ознаки ОІВ. При цьому, слід виокремити дві групи підходів до класифікації ОІВ: за характером та за сукупністю другорядних ознак. Крім того, є об'єктивна необхідність виокремлення нової групи інкорпоральних ОІВ, які, з одного боку, володіють рядом спільних родових ознак, а з іншого – завдяки своїй специфіці не можуть бути включені до групи об'єктів авторського права, суміжних прав, промислової власності або засобів індивідуалізації.

Актуальність і гострота проблеми ефективного інституційного регулювання відносин інтелектуальної власності, повноцінного захисту прав суб'єктів інтелектуальної діяльності, створення передумов для ефективної комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності свідчать про об'єктивну необхідність подальшого розвитку теоретико-методологічного базису дослідження сутності та структури інтелектуальної власності. Комплексного аналізу потребують підходи до структурування інтелектуальної капіталу підприємству, зміст, родові ознаки і підходи до класифікації нематеріальних активів, а також розробка нових підходів до класифікації результатів інтелектуальної діяльності людини.

1. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: підручник [текст] / В.Д. Базилевич. – 2 вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 431 с. 2. Кісельова Я.С. Классификация субститутів інтелектуальної собствності // Вопросы современного права. Сб. мат. межд. науч.-практ. конференции. – Новосибирск, 2012. – С.22-30. 3. Крайнев П.П. Інтелектуальна економіка: управління промисловою власністю: монографія [текст] / П.П. Крайнев. – К.: "Ін Юре", 2004. – 348 с. 4. Цивільний Кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України: [сайт]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>. – Назва з екрана.

Надійшла до редколегії 04.12.12

УДК 339.7.012

Н. Дрозд, канд. екон. наук, асист.,
КНУ імені Тараса Шевченка

ФОНДИ СУВЕРЕННОГО ДОБРОБУТУ ЯК ОСОБЛИВІ МІЖНАРОДНІ ІНВЕТОРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО ФІНАНСОВОГО СПАДУ

Розглянуто природу, функціональну спрямованість та характеристики фондів суверенного добробуту. Визначено можливість і необхідність співпраці України з такими системними інвесторами.

Ключові слова: глобальні потоки капіталу, фінансова стабільність, фонди суверенного добробуту, іноземні інвестиції.

Рассмотрены природа, функциональная направленность и характеристики фондов суверенного богатства. Определена возможность и необходимость сотрудничества Украины с такими системными инвесторами.

Ключевые слова: глобальные потоки капитала, финансовая стабильность, фонды суверенного богатства, иностранные инвестиции.

An overview of origin, functional orientation and characteristics of sovereign wealth funds is presented. Possibility and necessity of cooperation between Ukraine and such systemic investors is proven.

Keywords: global capital flows, financial stability, sovereign wealth funds, foreign investment.

Оскільки особливу роль при формуванні нових пріоритетів відіграють глобальні проблеми людства (наприклад, екологічні, природоохоронні, енергетичні, у сфері охорони здоров'я тощо), розв'язання яких має довгостроковий характер, потребує значних інвестиційних ресурсів і є неможливим без участі всіх країн світу, то

особливого значення набуває обґрунтування джерел фінансування реалізації вищезазначених пріоритетів. Епоха глобалізації зумовила появу на рівні світової економіки нових учасників міжнародного ринку капіталів, серед яких фонди суверенного добробуту (ФСД) представляють особливий тип організації колективного

інвестування. У зв'язку з цим виникнення і розширення частки ФСД у фінансуванні міжнародного економічного розвитку свідчить про збільшення глобальних тенденцій прямої державної участі в корпоративній діяльності, яке отримало назву "новий меркантилізм".

Враховуючи актуальність дослідження діяльності фондів суверенного добробуту та їх співпраці з національними економіками в умовах підвищення волатильності глобального руху капіталів, чимало іноземних і вітчизняних економістів присвятили свої праці даній проблематиці, серед них слід відзначити І. Ахмадова, С. Болдіна, А. Капелена, Дж. Лайонса, О. Лапка, О. Любкіної, І. Лютого, Ф. Мауро, Н. Фернандеса, Г. Шмарловської. Дана проблематика також широко досліджується міжнародними фінансовими інституціями та їх науковими підрозділами.

У науковій літературі останні дослідження ФСД були зосереджені на (1) питаннях прозорості державних рахунків та зовнішніх операцій; (2) різних цілях фондів і підходах до ризику в довгострокових горизонтах інвестування, і (3) акценті на "повернення", а не на "ліквідності" для потреб платіжного балансу. Зокрема, залишаються невирішеними питання з приводу потенційного впливу країн розподілу активів і стратегічних інвестицій на міжнародний рух капіталу і цін на активи.

Стаття має дві мети: по-перше, визначити особливі характеристики ФСД, що виділяють їх серед загального кола міжнародних інвесторів та представляють особливий інтерес для України, а по-друге, оцінити можливості України виступити в якості країни-реципієнта інвестицій ФСД.

Суверенні фонди є новітнім провідним учасником світового фінансового ринку, який прийшов на зміну хедж-фондам і приватним інвестиційним фондам. Вони також замінили центральні банки як найбільших позичальників. За прогнозом МВФ, в найближчі п'ять років загальний обсяг фінансових ресурсів суверенних фондів зросте з 2-3 до 6-10 трильйонів доларів.

Прогнози зростання фондів припускають, що їх активи досягнуть рівня 13,4 трлн. дол. у 2017 створюючи нові полюси економічного, і, можливо, політичного впливу. З

одного боку це зміцнює позиції критиків стосовно того, що фонди, як правило, непрозорі, орієнтовані на політичну, а також фінансову віддачу, працюють за урядовим наказом та не завжди відповідають західним економічним та політичним інтересам. Саме тому розуміння природи, специфіки, а також інвестиційної діяльності та поведінки суверенних фондів, особливо в умовах фінансової кризи набуває першочергової актуальності.

В літературі можна зустріти різні назви, що використовуються для найменування державних фондів фінансових ресурсів: фонди природних ресурсів (natural resource funds), державні резервні накопичувальні фонди, фонди невідновлюваних ресурсів (non-renewable resource funds), сировинні фонди (commodity funds), нафтові фонди (oil funds), "фонди на чорний день" (rainy days funds), стабілізаційні фонди (stabilization funds), державні інвестиційні фонди, суверенні інвестиційні фонди, фонди суверенного добробуту (sovereign wealth funds) [9].

ФСД у зв'язку з різноманітністю видів класифікують, використовуючи, як правило, два критерії: мета створення ФСД, джерело формування статутного капіталу ФСД. Так, Міжнародний валютний фонд, використовуючи критерій мети створення ФСД, виділяє п'ять видів ФСД. Серед них: стабілізаційні фонди, основна мета яких – захист бюджету та економіки країни від коливань світових цін на сировину; ощадні фонди для майбутніх поколінь, їх мета – конвертація не відновлювальних сировинних активів в портфель диверсифікованих активів і пом'якшення наслідків "голландської хвороби"; корпорації по інвестуванню резервів, призначення яких полягає в збільшенні доходів від накопичених в країні золотовалютних резервів; фонди розвитку, які зазвичай фінансують соціально-економічні проекти або промислово реструктуризацію для забезпечення збільшення ВВП; резервні фонди на непередбачені пенсійні витрати, що формуються з джерел крім індивідуальних пенсійних внесків і які призначені для непередбачених витрат по невизначеному пенсійним зобов'язанням з бюджету уряду [5].

ФСД на основі критерію "джерело формування статутного капіталу" поділяють на дві основні групи: сировинні і не сировинні (Таблиця 1).

Таблиця 1. Найбільші за розмірами активів в управлінні ФСД світу

Країна	Назва фонду	Активи, млрд дол.	Походження	Індекс*
Норвегія	Урядовий пенсійний фонд – Глобал	656.2	Нафта	10
ОАЕ – Абу Дабі	Управління інвестиціями Абу Дабі	627	Нафта	3
Китай	Безризикова інвестиційна корпорація	567.9	Не споживчий	2
Саудівська Аравія	Sama Форін Холдингз	532.8	Нафта	4
Китай	Китайська інвестиційна корпорація	482	Не споживчий	2
Кувейт	Урядовий резервний фонд	296	Нафта	6
Китай – Гонконг	Урядова агенція з управління інвестиціями	293.3	Не споживчий	7
Сингапур	Урядова інвестиційна корпорація	247.5	Не споживчий	6
Сингапур	Тамасек холдингз	157.5	Не споживчий	7
Росія	Національний фонд добробуту	149.7	Нафта	5
Китай	Національний фонд соціальної безпеки	134.5	Не споживчий	-
Катар	Державний резервний фонд	115	Нафта	1
Австралія	Австралійський фонд майбутнього	78.2	Не споживчий	9
ОАЕ – Дубай	Інвестиційна корпорація Дубай	70	Нафта	5
ОАЕ – Федеральний	Резервний фонд Еміратів	65,3*	Нафта	1
Лівія	Лівійська інвестиційна корпорація	65	Нафта	1
Казахстан	Національний Фонд Казахстану	61,8	Нафта	8
Алжир	Резервний фонд/Фонд регулювання прибутку	56.7	Нафта	1
ОАЕ – Абу Дабі	Мубадала Компанія з Розвитку	53,1	Нафта	10
Південна Корея	Корейська інвестиційна корпорація	43	Не споживчий	9
США (Аляска)	Постійний резервний фонд Аляски	42,3	Нафта	9
Іран	Національний Фонд Розвитку Ірану	40	Нафта і газ	-
Малайзія	Казанан Національ	34	Не споживчий	7
Азербайджан	Державний Нафтовий Фонд	32,7	Нафта	10
Бруней	Управління інвестиціями Брунею	30	Нафта	1

Причинами створення державами ФСД замість швидкого використання всіх отриманих доходів можна назвати наступні: стабілізація поточного економічного розвитку, відповідальність перед майбутніми поколіннями і диверсифікація активів із золотовалютних резервів.

Джерелами створення суверенних фондів не сировинного походження є доходи держави від діяльності підприємств, в активах яких воно займає істотну частку, і доходи, принесені податковою політикою, включаючи валютні резерви центральних банків, бюджетні профіцити і профіцити міжнародної торгівлі. Такий, наприклад, спосіб формування фондів в Сінгапурі, Китаї, Ірландії, Австралії, Франції, Малайзії, Південній Кореї, В'єтнамі, Індонезії та інших країнах. У цьому випадку держава в результаті позитивного сальдо рахунку поточних операцій накопичує значні обсяги іноземної валюти. Резерви іноземної валюти традиційно використовуються державою для проведення монетарної політики і реагування на припинення потоків капіталу. У деяких країнах (Китай) обсяги резервів перевищують необхідні обсяги для здійснення монетарної політики. Частина цих резервів переводиться в ФСД для інвестування диверсифікованих активів в іноземній валюті.

Крім того, значні резерви в іноземній валюті сприяють зростанню пропозиції грошей, що тягне за собою інфляцію. Це може особливо негативно позначитися на таких країнах, як Китай, В'єнам, Індонезія, які вибрали експорто-орієнтовану модель економічного зростання і тому зацікавлені в конкурентоспроможних цінах на свої товари. Щоб уникнути такої ситуації держава відкликає зайву ліквідність через стерилізацію активів. Це можливо до тих пір, поки відсоток, який сплачується на державні облігації, що випускаються для стерилізації зайвих резервів в іноземній валюті, не стає вище доходів за активами, в які інвестовані резерви. Тому частина резервів переводиться в ФСД, завдання яких полягає в їх інвестуванні в безліч активів (у тому числі фінансових), які можуть забезпечити більш високий дохід, хоча часто і ризикований [7].

Світовий досвід свідчить про використання двох основних моделей систем управління коштами суверенних фондів: державна модель управління коштами суверенних фондів та недержавна модель управління коштами суверенних фондів. На практиці ФСД зазвичай мають декілька цілей, що поступово змінюються. Наприклад, в деяких країнах створені фонди для цілей стабілізації та заощадження. При зміні обставин, цілі фондів також можуть змінюватися. Це особливо актуально для країн, що експортують природні ресурси.

Галузевий аналіз діяльності ФСД показує, що в докризовий період їх інвестиції переважали у фінансовому секторі, і при цьому перевага віддавалася США. У період світової фінансової кризи ФСД скоротили інвестиції в даний сектор через значні втрати. Особливістю передкризового періоду є те, що ФСД активізували вкладення в ризикові цінні папери. Наприклад, до 2008 р. їх частка в активах Державного пенсійного фонду Норвегії складала 40%, сінгапурського Temasek – 57%, Інвестиційного управління Абу-Дабі (ОАЕ) – до 60% [6].

Такі стратегії інвестування приносили високий прибуток до 2008 р. Середньорічна доходність інвестицій норвезького фонду – 8,0%, сінгапурського – 7,4, фонду ОАЕ – також близько 8%. Лідером же є канадський фонд, чия прибутковість за підсумками 2006 р. склала 15% річних. ФСД на території СНД мають сировинне походження, але основне їх завдання полягає в підтримці розвитку несировинних секторів своїх країн. ФСД засновані в трьох країнах – експортерах нафти. Це Росія з двома фондами, оцінюваними в 168 млрд. дол.

США, Казахстан (28 млрд. дол. США) та Азербайджан (14,9 млрд. дол. США). Більшою мірою діяльність ФСД була представлена інвестуванням країн в розвинені країни, спрямованим на вирішення як економічних, так і політичних завдань. Це супроводжувалося посиленням протекціоністських тенденцій в інвестиційній політиці країн, що приймають капітал.

Загалом, поліпшення управління, прозорості та підзвітності ФСД залишається одним з основних аспектів їх ефективності та успіху. Це пов'язано не тільки з міжнародним сприйняттям ФСД, але й з їх діяльністю на користь вітчизняній економіці та громадянам відповідних приймаючих країн. Розроблені таблиці, рейтинги, індекси та кращі практики слід брати до уваги, проте зважати на їх методологічні обмеження та міжнародні перспективи. Зацікавлені сторони і уряди повинні активно працювати в напрямі удосконалення цих інструментів з використанням передової практики. Ці зусилля необхідно спрямовувати не тільки з огляду вирішення питання міжнародного скептицизму по відношенню до операцій та інвестицій ФСД.

Узагальнюючи вищезазначене можна виділити характеристики ФСД, що представляють особливий інтерес для України відносно її співпраці з такими глобальними інвесторами:

1. Висока динаміка нагромадження капіталу фондами суверенного добробуту, який продовжує активно зростати навіть в кризових умовах.

2. Відсутність законодавчих вимог щодо публічності фондові під їх управлінням, доходи, стратегії інвестування тощо. Для ФСД правила входження в капітал і виведення коштів, інвестиційний менеджмент, практика надання звітів у більшості випадків не є публічними. Як правило, роль ФСД, їх вплив на внутрішню політику держав і відображення діяльності в національній статистичній звітності непрозорі. Підвищення рівня транспарентності – це одна з вимог до ФСД з боку України, в разі прийняття інвестицій таких фондів.

3. Найчастіше ФСД інвестують у певні активи на власний розсуд (їх діяльність практично не регулюється спеціальним законодавством, на відміну від пенсійних та інвестиційних фондів) без права управління, але іноді беруть безпосередню участь в управлінні.

4. ФСД при інвестуванні за кордон почали віддавати перевагу країнам, що розвиваються і зростаючим економікам.

5. Поведінка деяких ФСД характеризується фінансовою агресивністю. Найбільш характерним прикладом нової інвестиційної стратегії стало створення в 2007 р. Китайської інвестиційної корпорації, що отримала в своє розпорядження 200 млрд. дол. США золотовалютних резервів. Китай готується зайняти більш активну позицію в інвестиційній діяльності і вже готовий до великого ризику.

6. Для реалізації глобальних планів по скупці найбільш доходних міжнародних активів новим ФСД (наприклад у Китаї) необхідні кваліфіковані кадри, які пройшли навчання в кращих університетах світу, мають досвід роботи в фінансово-інвестиційній сфері. Україна з її потужним потенціалом фахівців фінансової сфери могла б зайняти чільне місце у кадровому забезпеченні таких фондів, які б в подальшому могли реалізувати національні інтереси.

Можливість України виступити в якості країни-реципієнта інвестицій ФСД повинна окреслюватись наступними принципами: неприпустимість створення протекціоністських бар'єрів або дискримінаційних заходів щодо ФСД як інвесторів; принцип симетричності поширення й на національних інвесторів будь-яких обме-

жень, введених додатково з міркувань національної безпеки; чіткість, відкритість та адекватність загрозам національній безпеці обмежувальних заходів щодо ФСД з боку України.

Наукові розробки доцільно направити на подальше вирішення проблем щодо ФСД в приймаючих країнах. Це може бути вирішено шляхом чіткого формулювання цілей і засобів діяльності для громадськості, що може забезпечити дотримання законності та дозволити громадському контролю впливати на зниження фінансової ренти або вигід від політичних дій. Розробки щодо оцінки діяльності ФСД, а також ідентифікації кращої практики, повинні бути проведені для забезпечення більшої прозорості та підзвітності для приймаючої країни.

1. Інститут дослідження ФСД. [Електронний ресурс] Режим доступу: www.swfinstitute.org – Назва з екрана. 2. Лапко О.О. Інноваційні пріоритети сталого розвитку економіки та фінансові можливості їх реалізації / О.О. Лапко, Г.В. Крамарев // Бізнесінформ №11. – 2011. – С.56-58. 3. Любіна О.В. Посилення системи ризиків глобальної фінансової системи та трансформація регуляторної моделі у фінансовому секторі / О.В. Любіна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – Економіка. – Вип. 127. – 2011. – С. 9-13. 4. Лютій І.О. Іноземний капітал та його вплив на розвиток інституційної структури

фінансового ринку України / І.О. Лютій, В.І. Кравець // Формування ринкової економіки в Україні, Збірник наукових праць Львівського національного університету імені Івана Франка. – Вип. 23 (частина 2). – 2010. – С. 92-98. 5. Шмарловская Г. Международные инвестиции суверенных фондов национального благосостояния / Г. Шмарловская, Е. Петрушевич // Банкаўскі веснік. – Вересень 2010. – С. 35-41. 6. Cappelen A. Can Norway Be a Role Model for Natural Resource Abundant Countries? [Електронний ресурс] / A.Cappelen, L. Mjoset // United Nations University, Research Paper No. 2009/23. Режим доступу:http://www.wider.unu.edu/publications/working-papers/research-papers/2009/en_GB/rp2009-2023/_files/81295409539514387/default/RP81295409539512009-81295409539514323.pdf. – Назва з екрана. 7. Fernandez N. Sovereign Wealth Funds: Investment Choices and Implications Around the World Finance [Електронний ресурс] / N.Fernandez // ECGI. – Working Paper No. 238/2009. February 2009. Режим доступу: www.efa2009.org%2Fpapers%2FSSRN-id1341692.pdf – Назва з екрана. 8. Lyons G. A growing role for Sovereign Wealth Funds [Електронний ресурс] / G.Lyons // Voices on Society. – Vol. 3. – 2011. Режим доступу: <http://voices.mckinseysociety.com/sovereign-wealth-funds/> – Назва з екрана. 9. Mauro F. The Brave New World of Sovereign Wealth Funds /University of Pennsylvania research 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://knowledge.wharton.upenn.edu/papers/download/052810_Lauder_Sovereign_Wealth_Fund_report_2010.pdf – Назва з екрана. 10. What is a SWF? [сайт] // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.swfinstitute.org/what-is-a-swf/> – Назва з екрана.

Надійшла до редколегії 04.12.12

УДК 330.101

А. Дука, канд. екон. наук, доц.
КНУ імені Тараса Шевченка

ТЕХНОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ ЕКОНОМІКИ У КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ Й. ШУМПЕТЕРА

Проаналізовано основоположні ідеї теорії економічного розвитку Й. Шумпетера, що дозволяють обґрунтувати витoki технологічної модернізації на основі інноваційної концепції.

Ключові слова: інновації, модернізація, розвиток, технологія, технологічна модернізація, цикл.

В статье проанализированы фундаментальные идеи теории экономического развития Й. Шумпетера, что позволяет обосновать истоки технологической модернизации на основе инновационной концепции.

Ключевые слова: инновации, модернизация, развитие, технология, технологическая модернизация, цикл.

In the article the fundamental ideas of Schumpeter's theory of the economic development are explored, that allow to ground the sources of technological modernization on the basis of innovations conception.

Keywords: cycle, development, innovations, modernization, technology, technological modernization.

Складний досвід проведення ринкових трансформацій в національній економіці, що супроводжується значними матеріальними та соціальними витратами, висвітлює необхідність вирішення суттєвих структурних проблем. Погіршення кон'юнктури на світових та внутрішніх ринках внаслідок глобальної фінансово-економічної кризи призвело до низки негативних наслідків, які негативно вплинули на економічну ситуацію в країні і, як наслідок, призвели до зниження темпів зростання більшості соціально-економічних показників. За даними офіційної статистики, у 2008-2009 рр. суттєвого зниження зазнали щорічні темпи зростання промислового виробництва та зовнішньоторговельний оборот, погіршилася результативність та інвестиційна активність підприємств, зросло безробіття, зменшилися доходи населення. Зокрема, темпи зростання промислового виробництва, у % до попереднього року становили: у 2005р. – 103,1, у 2006 р. – 106,2, у 2007 р. – 110,2, у 2008 р. – 96,9, у 2009 р. – 78,1; темпи зростання реальної заробітної плати, у % до попереднього року становили: у 2005р. – 120,3, у 2006 р. – 118,3, у 2007 р. – 112,5, у 2008 р. – 106,3, у 2009 р. – 90,8 [1]. Аналогічними тенденціями характеризується динаміка й інших показників. Таким чином, фінансово-економічна криза ще раз показала безперспективність ігнорування необхідності стратегічних зрушень в економіці країни, а також у новому світі привернула увагу більшості науковців та практиків до необхідності реальних дій щодо технологічної модернізації національної економічної системи.

Аналізу наукового здобутку щодо внеску Шумпетера в розвиток сучасної економічної теорії присвячено чимало наукових праць, аналізу його досліджень присвячені випуски наукових журналів, зокрема Випуск 579-580 за 2011 р. Наукового вісника Чернівецького університету, в якому всебічно окреслені напрями наукових здобутків Й.Шумпетера у працях таких науковців як Галушка З.І., Гражевська Н.І., Мандибур В.О., Нестеренко О.П., Осецький В.Л., Соболев В.О., Чухно А.А. та ін., що підтверджує актуальність його наукових досліджень. Кожна його робота тією чи іншою мірою формує основу для пошуку напрямів удосконалення функціонування економіки.

Разом з тим, варто відзначити наявність значної кількості наукових здобутків та пропозицій на тлі формування інноваційної моделі розвитку національної економіки, в яких визначені основні орієнтири, стратегічні напрями та механізми реалізації [2-5,8,9], обґрунтовані науковою спільнотою, схвалені практиками, але більшість з яких, на жаль, залишаються лише задекларованими у стратегічних цілях соціально-економічного розвитку України. У новому світі виглядає й переосмислення проблем вибору такої моделі розвитку та механізму її реалізації, ролі інновацій та технологій у господарській еволюції, що здатна протистояти викликам глобальних фінансово-економічних криз. У цьому контексті особливої уваги заслуговує науковий доробок фундатора інноватики австрійського економіста Йозефа Шумпетера (1883-1950), у працях якого обґрунтовані правомірні й донині положення про інноваційно-